

Vogelzaad in de bijenkast

Dr. Wyatt Magnum van de universiteit in Washington beschrijft hoe in zijn omgeving in februari vaak flink wat bijen in vogelvoederhuisjes te vinden zijn. Omdat er dan in de natuur nog niet veel stuifmeel te halen is, gaan de bijen op zoek naar alles wat erop lijkt, en zo komen zij dan ook bij het opgehoopte graanstof terecht, dat tussen de voerkorrels zit. In een voerhuisje met fijngemalen kuikenzaad vond hij zelfs enige honderden bijen die stof verzamelden en dit verwerkten als echt stuifmeel: uit de haren kammen, zo nodig met wat opgerispte nectar plakkerig maken en in de stuifmeelkorfjes stoppen.

Door nauwkeurig kijken vond hij ook antwoord op de vraag, hoe toch steeds die kleine gierstkorreltjes in de schuifla terecht kwamen: op een van de foto's is een bij te zien met in haar stuifmeelkorfje een precies passend rond gierstzaadje, dat bij het rondstruinen in het vogelvoer is blijven plakken aan het beginnende meelklompje.

Gelukkig is dit stoffige gedrag van korte duur: de ontluikende bomen lokken de bijen met echte dracht, en de voederhuisjes zijn dan weer voor de vogels alleen. *American Bee Journal*, februari 2005.

Honingbijen Hawaï verzamelen lavastof

In de lijn van het vorige verhaaltje is ook de waarneming van W.S. Robinson (Casper University, Wyoming), namelijk dat bijen lavastof verzamelen rond felgele wegmarkeringen in een verder grijze omgeving van een vulkanisch Nationaal Park op Hawaï.

Het is bekend, dat bijen in tijden van schaarste allerlei surrogaten verzamelen: zo wordt teer, breeuwmateriaal en verse verf in plaats van propolis gebruikt, en neemt spuitwater en honingdauw de plaats in van nectar. Bij stuifmeel ligt het anders: het meeste zg. valse stuifmeel blijkt nutteloos of zelfs schadelijk voor de bijen te zijn. Hierboven werd al graanstof genoemd, maar bijen verzamelen ook kolenstof en zelfs fijnpoederig insecticide, en nu is er dan ook het verzamelen van lavastof gesignaleerd.

Robinson vergelijkt de felgele wegmarkering in deze plantarme omgeving met gele bloemen waardoor het lavastof eromheen de bijen 'triggert' tot stuifmeel halen. Maar hij vraagt zich ook af of dit lavastof inderdaad zinloos voor de bijen is: misschien is het toch op een nog onbekende manier nuttig, denkend aan sommige apen en papegaaien die klei eten om gifstoffen in hun voedsel te absorberen.

Haalbijen krijgen doorlopend feedback: wanneer de

buiten-snippers

berichten uit de buitenlandse bijenbladen

stuifmeelcellen boordevol zitten, duurt het opbergen van stuifmeel langer; wanneer er even een nectarfile is, beperken de haalbijen zich tijdelijk tot de rijkste nectarbronnen. Maar kunnen stuifmeelhaalsters ook op de een of andere manier leren over de waarde van het gehaalde materiaal? Kortom: Robinson stelt interessante vragen die uitnodigen tot meer onderzoek.

American Bee Journal, maart 2005.

Beren en vliegtuigen; het grote imkeren

De Amerikaanse familie Hilbert (van 'Hilbert's Honeyland') uit Florida zit sinds vijf generaties in de raathoninghandel, voornamelijk van sinaasappelbloesem. De stukken raathoning verkopen zo goed, dat zij met hun 1.500 volken geen eigen slinger hebben! Amerikaanse imkers hebben vaak last van beren; na hun bezoek is er weinig over van de volken en kasten. Schrikdraad, metalen containers, kooiconstructies en andere omheiningen moeten de beren op afstand houden. Bij grootschalige imkers speelt de afstand ook een rol: uitgestrekte landerijen zijn niet makkelijk te controleren. Opdat de familie Hilbert toch de bijenstanden in de gaten kan houden, hebben zij zich een heel klein vliegtuigje aangeschaft, waarmee ze alle standen in een uur kunnen bereiken. Grootvader Bud, de 3^e generatie, heeft het vliegtuigje voor zijn plezier vervolgens zo geschilderd dat het er als een bij uitziet, weliswaar een reuzenbij, met maar twee vleugels, geelzwarte ringen en propellervoelsprietten op de neus.

American Bee Journal, maart 2005.